

I v pokročilém stádiu rakoviny prostaty lze žít kvalitně

Rakovina prostaty představuje v České republice nejčastější zhoubné onemocnění u mužů. Její výskyt v posledních letech vzrůstá a průměrný věk pacientů klesá. Podle odhadů bude v roce 2016 rakovina prostaty v České republice diagnostikována u téměř 10 tisíc mužů a celkový počet nemocných přesáhne počet 60 tisíc...

Tento plošný nárůst výskytu je ale z velké části způsoben faktem, že moderní metody odhalí větší množství nádorů, než tomu bylo před lety. Pozitivní také je, že dochází k poklesu úmrtnosti pacientů. Počet nemocných v pokročilém stádiu, kdy jsou již přítomny metastázy a nemoc má špatnou prognózu, však neklesá. V České republice v současnosti dle odhadů žije přes 2 tisíce mužů s pokročilou rakovinou prostaty a metastázami. Nepodaří-li se rakovinu prostaty zachytit včas a vyléčit ji, začíná se postupně šířit organismem.

„Přes léčbu onemocnění přechází do fáze kastrálně rezistentního karcinomu, ve kterém evidujeme přibližně 600 až 800 pacientů. Léčení těchto pacientů bylo donedávna velmi omezené, nyní má ale moderní medicína k dispozici léčbu a může dopřát kvalitnější život i pacientům v tomto stádiu rakoviny prostaty,“ říká **prof. Jindřich Fínek**, přednosta Onkologické kliniky Fakultní nemocnice Plzeň.

Život pacientům může zachránit včasné vyšetření

Moderní medicína si v současnosti dokáže velmi dobře poradit s nemocí, která je diagnostikována v raném stádiu. Lékařům ale komplikuje včasné diagnostikování rakoviny prostaty skutečnost, že v počáteční fázi se neprojevují žádné příznaky. Ty se začnou objevovat, až když je nádor pokročilý a prorůstá

mimo prostatu, nebo dokonce vytvoří metastázy.

„Obecně platí, že riziko rakoviny prostaty narůstá po 50. roce života. Větší riziko představuje také výskyt onemocnění v rodině a mělo by tedy být podnětem k návštěvě lékaře. Ačkoli se zlepšuje informovanost mužů i diagnostické metody, které jsou schopné odhalit chorobu již v raném stádiu, muži se stále bojí podstoupit vyšetření,“ dodává prof. Fínek.

Jak probíhá vyšetření rakoviny prostaty?

Vyšetření začíná vstupním pohovorem (anamnéza) a celkovým prohlédnutím pacienta. Důležité je důkladné vyšetření prostaty. To lze nejlépe provést jednoduchým nenáročným vyšetřením per rektum (vyšetření konečníkem). K potvrzení nebo upřesnění diagnózy použije urolog speciálních diagnostických metod, např. ultrazvuku, CT, magnetické rezonance. Na závěr se krevními testy určí hladina PSA – prostatického antigenu. Při podezření na nádorové onemocnění se biopticky odebírá vzorek tkáně, která se dále odešle na vyšetření. U rakoviny prostaty je nutné pomýšlet i na vznik metastáz, a proto je pacient poslán na scintigrafii kostí.

Co je to pokročilý karcinom prostaty?

Z hlediska pokročilosti je možné rakovinu prostaty rozdělit do tří kategorií. Lokalizovaný karcinom je ohraničen pouze na prostatu, lokálně pokročilý přesahuje přes pouzdro žlázy nebo postihuje pánevní mízní uzliny a metastatický zakládá vzdálená ložiska, nejčastěji v kostech.

„Pokud byla na začátku nebo v průběhu léčby pacientovi rakovina prostaty diagnostikována v kostech nebo v mízních uzlinách nebo v jiných orgánech, není kurativní léčba již

možná. Ovšem i léčba paliativní je schopna nemocným významně prodloužit život,“ vysvětluje prof. Fínek.

Jelikož rakovina prostaty potřebuje pro růst mužský pohlavní hormon testosteron, cílem hormonální léčby je zabránit tvorbě testosteronu a jeho působení na nádorové buňky. Tvorbu testosteronu je možné blokovat tzv. kastročnící léčbou, která může být provedena buď chirurgicky, nebo chemicky pomocí léků (aplikace injekcí). Vždy ovšem existuje riziko, že i přes okamžité zahájení léčby u pacienta na ni bude postupně klesat citlivost a nastane fáze tzv. kastročnící rezistentního karcinomu prostaty.

Kvalita života pacientů v pokročilém stadiu rakoviny se zlepšuje

Pohled na kvalitu pacientova života je důležitým faktorem zdravotní péče. Klíčové je přispět k lepšímu zvládnutí symptomů, a tím pomoci zlepšit pacientův život. Ke zkvalitnění dochází zejména díky potlačení bolesti a dalších projevů a řešení problémů psychologického, sociálního a duchovního charakteru. Kastročnící rezistentní karcinom prostaty bohužel současná medicína stále nedokáže vyléčit, u pacientů však došlo k výraznému zlepšení průběhu léčby a k prodloužení života až o tři roky. To vše díky nové šetrnější hormonální léčbě.

Další z jejích výhod je, že účinná látka může být pacientovi aplikována, aniž by byl hospitalizován v nemocnici. Moderní přípravky jsou podávány ve formě tablet a pacient může zůstat v domácím prostředí. A to má nezanedbatelný vliv na jeho psychiku. Nově vyvinutá léčba má kromě ověřené účinnosti také značně lepší bezpečnostní profil a vedlejší účinky jsou omezeny na minimum.

„Oproti minulosti, kdy byla v tomto stadiu jedinou možností léčby chemoterapie, došlo k významnému zlepšení kvality života pacientů v pokročilém stadiu onemocnění rakovinou prostaty.

Nezanedbatelným pozitivem je také výrazné prodloužení života pacienta při minimálním zásahu do jeho běžného života. To by bez moderní léčby nebylo možné,“ uzavírá prof. Fínek.

Článek byl publikován 5. 5. 2016 na serveru zdravotnickyweb.cz